

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนา
ระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี)
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*

LEARNING MANAGEMENT BY USING A BOYSCOUT PROBLEM BASED LEARNING
ACCORDING TO THE FOUR NOBLE TRUTH TO DEVELOP DISCIPLINE OF 3RD SECONDARY
STUDENTS WATYAICHAIMONGKOL SCHOOL (BAVANARANGSI) AYUTHAYA

บุญยานุช สุขสว่าง, สมชัย ศรีนอก และ สายรุ้ง บุปผาพันธ์

Bunyanuch sookrang, Somchai Srinok and Sairoong Bubpaphan

หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

The Requiements for the Degree of Master of Education Teaching Social Studies,

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Email: Krubota.4849@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน วัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน วัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 3) เพื่อนำเสนอการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ครูประจำโรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 9 ท่าน โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. สภาพทั่วไปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ของวิชาลูกเสือเนตรนารี มี 9 อย่าง ประกอบด้วย การปฐมนิเทศ วิชาการบุกเบิก วิชาล่ำม การสอนหน้าที่พลเมือง วิชาการฝึกเป็นผู้นำ วิชาการอนุรักษ์ธรรมชาติ วิชานักกอดุนิยมวิทยา วิชาพลากิการ และการทดสอบภาคทฤษฎี
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 พบว่า มีวิธีการในการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนการคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุผล ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ขั้นทุกข์ คือ ปัญหา 2) ขั้น

* Received June 27, 2022; Revised August 7, 2023; Accepted August 29, 2023

สมุทัย คือ สาเหตุของปัญหานั้น 3) ชั้นนิโรธ คือ ทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูล 4) ชั้นมรรค คือ ชั้นวิเคราะห์ และสรุปผล

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า หลักปฏิบัติตามหลักของหัวใจวินัยลูกเสือเนตรนารี 9 ประการ คือ ตื่นตัว ว่องไว ก้าวหน้า ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ โหดร้ายไม่มี ทำดีเรื่อยไป การงานผ่องใส จิตใจสะอาด และนำพาชีวิตของตนเจริญ

คำสำคัญ: การจัดกิจกรรม; รายวิชาลูกเสือ; ระเบียบวินัย; หลักอริยสัจ 4; ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ABSTRACT

The study entitled “Problem-based Learning Activity Management in the Subject of Scouting According to *Ariyasacca* to the four noble truth develop the discipline of the 3rd secondary school students, Wat Yai Chai Mongkhon School (Bhavana Rangsi), Phra Nakhon Si Ayutthaya Province” consisted of the following objectives: 1) to investigate the general conditions of problem-based learning activity management in the subject of scouting according to *Ariyasacca* to the four noble truth develop the discipline of the 3rd secondary school students, Wat Yai Chai Mongkhon School (Bhavana Rangsi), Phra Nakhon Si Ayutthaya Province; 2) to explore the problem-based learning activity management in the subject of scouting according to *Ariyasacca* to the four noble truth develop the discipline of the 3rd secondary school students, Wat Yai Chai Mongkhon School (Bhavana Rangsi), Phra Nakhon Si Ayutthaya Province; and 3) to present the problem-based learning activity management in the subject of scouting according to *Ariyasacca* to the four noble truth develop the discipline of the 3rd secondary school students, Wat Yai Chai Mongkhon School (Bhavana Rangsi), Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. The qualitative tool involved in-depth interview with 9 lecturers of Wat Yai Chai Mongkhon School (Bhavana Rangsi), Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, who were chosen by purposive sampling.

From the study, the following results are found:

1. From investigating the general conditions of problem-based learning activity management in the subject of scouting according to *Ariyasacca* to the four noble truth develop the discipline of the 3rd secondary school students, the study found that the learning activities of scouting involve the following nine aspects: orientation, pioneering, interpreting, civic duties, leadership, nature conservation, meteorologist, quartermaster, and theory test.

2. Learning activity management in the subject of scouting according to *Ariyasacca* the four noble truth reveals the problem-solving approach, which is a process of systematic and rational thinking that consists of the following stages: (1) Dukkha referring to problem; (2) Samudaya referring to causes of the problem; (3) Nirodha referring to experiment and collecting information; and (4) Magga referring to analysis and summary.

3. The problem-based learning activity management in the subject of scouting according to Ariyasacca to the four noble truth develop the discipline of the 3rd secondary school students include the following nine practices as the heart of scouting: active, progressive, spending the time wisely, no cruelty, doing good deeds, pleasantly working, purifying the mind, and leading one's life to success.

Keywords; Learning management; Boyscout; Discipline; the four noble truth; Secondary students.

บทนำ

ในสภาวะปัจจุบัน ปัจจัยแวดล้อมของนักเรียน มีผลต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านระเบียบวินัยต่อตนเองและต่อสังคม ซึ่งเป็นสาเหตุที่นำไปสู่ความผิดพลาดร้ายแรงส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตในอนาคต ซึ่งสถานศึกษาก็มีส่วนทำให้นักเรียนขาดระเบียบวินัย ทั้งเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันที่มุ่งเน้นให้ความรู้ด้านวิชาการ มุ่งสอนแต่วิชาความรู้ เรากลับสูญเสียการสอนอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อพัฒนาการของมนุษย์ นั่นก็คือ การสอนให้มีวินัยในตนเอง มีความมุ่งมั่น อดทน และไวต่อการรับรู้ความต้องการของผู้อื่น ซึ่งการสอนเช่นนี้เพียงมีผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะ และมีความรัก ความเมตตา คอยอยู่ใกล้ชิดเด็กเท่านั้นก็ทำได้แล้ว (โกศล แยมกัญจนวัฒน์, 2552) การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม และการเสริมสร้างควมมีวินัยต่อคนในชาติ เพื่อสร้างความเจริญรุ่งเรืองแก่บ้านเมืองควรเริ่มต้นที่เด็กมีวินัยที่ดี วินัยเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านจริยธรรมคุณธรรม การประพฤติตนที่ดีส่งผลให้ชุมชน สังคม และประเทศชาติมีการพัฒนาไปในทางที่ดี และมีคุณภาพ ชุมชนสังคม และประเทศชาติใดก็ตามที่มีบุคคลที่ไร้ระเบียบวินัย ไร้ความรับผิดชอบ ชุมชน สังคม หรือแม้แต่ประเทศชาติก็จะพบกับวิกฤตการณ์และไม่ประสบความสำเร็จถึงวัตถุประสงค์ วินัยเป็นสิ่งที่สำคัญที่เกิดขึ้นได้จากทั้งตนเองและการฝึกฝนปลูกฝัง ควรจะต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็ก ครอบครัว ชุมชน และวิถีชีวิตในสังคมมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่อง และมีอิทธิพลที่สำคัญในการปลูกฝังและพัฒนา วินัยของเด็ก บิดามารดา และครูบาอาจารย์เป็นบุคคลที่สำคัญที่สร้างให้เด็กเป็นผู้มีวินัยและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (พวงผกา แซ่ตัน, 2554)

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เมื่อครั้งยังทรงพระอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 19 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ อำเภอสครีราช จังหวัดชลบุรี วันอังคารที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 “กิจการลูกเสือเป็นมรดกอันล้ำค่า และเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงในการเสริมสร้างความเจริญมั่นคงให้กับบ้านเมืองและสังคม การที่เยาวชนของชาติเป็นลูกเสือ ถือว่าเป็นผู้เสียสละ รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ทั้งรู้จักใช้โอกาสและความสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวม นับตั้งแต่กิจการลูกเสือได้ก่อกำเนิดมา ลูกเสือได้ทำหน้าที่ช่วยเหลือสังคม และแก้ไขปัญหาเยาวชนได้เป็นอย่างดีแต่อย่างไรก็ตามเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป ลูกเสือ เนตรนารี จำเป็นต้องปรับและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทั้งด้านความรู้ ความคิดความสามารถให้ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง โดยเฉพาะพลังแห่งความสามัคคีความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของกิจการลูกเสือจะช่วยปลูกฝังให้ลูกเสือ เนตรนารี นั้นตระหนักถึงบทบาทการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีคุณค่า ทุกคนควรจะได้ตั้งใจ และประพฤติปฏิบัติตามอุดมการณ์ของลูกเสืออย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งเตือนตนอยู่เสมอว่า

การกระทำใด ๆ ที่เป็นประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นการกระทำควรค่าแก่การยกย่องสรรเสริญ...”

กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์เพื่อการอยู่ร่วมกัน ให้รู้จักการเสียสละและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีให้เป็นไปตามข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่น่าไปสู่การปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาการจัดการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ในส่วนการปฏิรูปการเรียนรู้สู่การใช้ความรู้เป็นฐานในการดำรงชีพ โดยการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้ดำเนินการในลักษณะส่งเสริมกิจกรรมค่ายพัฒนาดนตรี กีฬาและนันทนาการ เช่น ค่ายสุภาพบุรุษอาสาสมัครค่ายอาสาพัฒนา ค่ายคุณธรรม จริยธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด รักษาดินแดน และชมรมต่าง ๆ เสริมสร้างวินัยนักเรียน คือ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยนักเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้เป็นผู้มีวินัย เพื่อดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา ด้านการเข้าแถว ด้านการแสดงความสามารถ และด้านการรักษาความสะอาด โดยใช้กิจกรรมในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้ 1. การมีส่วนร่วม 2. กิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียน และ 3. การนิเทศภายใน (สิริกร ไชยราช, 2556)

แนวคิดอริยสัจ 4 การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอริยสัจ 4 เป็นกระบวนการหาความรู้ ที่ผู้เรียนจะต้องพยายามคิดค้นแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองโดยอาศัยหลักในพระพุทธศาสนา วิธีการสอนแบบนี้ใช้วิธีการคิดแบบแก้ปัญหาจากต้นเหตุเป็นหลัก ของอริยสัจ 4 ว่างี้ทุกข์ การที่มนุษย์ทราบดีถึงความทุกข์ของตนเองปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สมุทัย ความจริงว่าด้วยปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากสาเหตุใด นิโรธ เมื่อเกิดปัญหาจะแก้ไขอย่างไรซึ่งการแก้ปัญหาเป็นวิธีการเฉพาะของแต่ละคนที่จะใช้ความรู้ ทักษะ และความเข้าใจที่สะสมมาก่อนเพื่อนำ มาสนองความต้องการของสถานการณ์ ที่แตกต่างกัน มรรค สิ่งปฏิบัติเพื่อให้หมดปัญหาต่าง ๆ และทำอย่างไรจึงจะพ้นทุกข์ การพิจารณาเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อกำหนดปัญหาให้ถูกต้องและเหมาะสมตรงกับทุกข์ได้นั้นมีทางที่เรียกว่า “มรรค มืองค์ 8” กระบวนการสอนแบบอริยสัจสี่ ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นกำหนดปัญหา (ทุกข์) กำหนดปัญหาเพื่อให้นักเรียนทำความเข้าใจช่วยกันแก้ 2. ขั้นตั้งสมมติฐาน (สมุทัย) ให้นักเรียนพิจารณาหาสาเหตุเพื่อที่จะแก้ปัญหาได้ตรงจุด 3. ขั้นทดลองและเก็บข้อมูล (นิโรธ) ฝึกให้ผู้เรียนแก้ปัญหาโดยวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม 4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล (มรรค) ช่วยให้นักเรียนนำวิธีการต่าง ๆ มาเปรียบเทียบและเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด จากนั้นให้ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่เลือกแล้วสรุปผลการแก้ปัญหา (สาโรช บัวศรี, 2557)

จากสภาพปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างไรวิชาลูกเสือที่จำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลายรูปแบบได้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 มีความน่าสนใจและสามารถนำมาปฏิบัติและปรับใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ได้

ทั้งนี้ ผู้วิจัยซึ่งอยู่ในฐานะครูผู้สอนรายวิชาลูกเสือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนรายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 ที่มีผลต่อการพัฒนาระเบียบวินัย และความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งอยู่ในช่วงวัยที่สามารถคิดได้ สามารถนำวิธีการแก้ปัญหาที่เรียนไปใช้ในการแก้ปัญหาอื่น ๆ และคิดอย่างมีเหตุผลมีผลมากขึ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรมอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน วัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน วัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อนำเสนอการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน วัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบ่งการศึกษออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน วัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเอกสารปฐมภูมิ ทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในพระไตรปิฎก อรรถกถาฎีกา คัมภีร์ ประกอบด้วย 1. แนวคิดหลักการเกี่ยวกับกระบวนการลูกเสือ 2. แนวคิดและทฤษฎีการสอนตามหลักอริยสัจ 3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย 4. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน 5. บริบทของพื้นที่โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเอกสารทุติยภูมิ และศึกษาข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎีอื่นๆ จากเอกสาร หนังสือ ตำราวิชาการ บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ
2. รวบรวมเอกสารตรวจสอบคุณภาพข้อมูล ตรวจสอบคุณภาพเอกสาร ตรวจสอบคุณค่าของเอกสาร วิเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์เนื้อหา สังเคราะห์ ได้กรอบการวิจัยและเป็นแนวทางสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกรวบรวมข้อมูล กำหนดกรอบทฤษฎีและแนวทางสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview Research) เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน วัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยดำเนินการดังนี้

1. ทำการร่างแบบสัมภาษณ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน วัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง ตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้ง 2 ท่าน ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
2. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขแล้ว พร้อมโครงร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 รูป/คน ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องโครงสร้างวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3. เชิญผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) การทำวิจัยเรื่องนี้จัดเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากกลุ่ม ครูชำนาญการ โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 9 ท่าน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview Research)

4. ดำเนินการสัมภาษณ์ (in-depth interview) ครูชำนาญการ โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 9 ท่าน วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ด้วยวิธีวิเคราะห์ข้อมูลการยืนยัน 3 เสา่ ยืนยัน จากแหล่งข้อมูล 3 แหล่งนั้นได้ผลลัพธ์ตรงกัน

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอรูปแบบ เพื่อนำเสนอการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน วัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากการวิจัยทางเอกสาร ทางสัมภาษณ์เชิงลึก นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้ทำการสังเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์ข้อมูลการยืนยันความเที่ยงตรงของข้อมูล Triangulation Technic นำเสนอฉบับสมบูรณ์ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ของวิชาลูกเสือเนตรนารี มี 9 อย่าง ประกอบด้วย การปฐมนิเทศ วิชาการบุกเบิก วิชาล่าม การสอนหน้าที่พลเมือง วิชาการฝึกเป็นผู้นำ วิชาการอนุรักษ์ธรรมชาติ วิชานักอุตุนิยมวิทยา วิชาพลศึกษา และการทดสอบภาคทฤษฎี

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 พบว่า มีวิธีการในการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนการคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุผล ซึ่งประกอบไปด้วย 1. ขั้นทุกข์ คือ ปัญหา 2. ขั้นสมุทัย คือ สาเหตุของปัญหานั้น 3. ขั้นนิโรธ คือ ทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูล 4. ขั้นมรรค คือ ขั้นวิเคราะห์ และสรุปผล

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า หลักปฏิบัติตามหลักของหัวใจวินัยลูกเสือเนตรนารี 9 ประการ คือ ตื่นตัว ว่องไว ก้าวหน้า ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ โหดร้ายไม่มี ทำดีเรื่อยไป ทำงานผ่องใส จิตใจสะอาด และนำพาชีวิตของตนเจริญ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ของวิชาลูกเสือเนตรนารี มี 9 อย่าง ประกอบด้วย การปฐมนิเทศ วิชาการบุกเบิก วิชาล่าม การสอนหน้าที่พลเมือง วิชาการฝึกเป็นผู้นำ วิชาการอนุรักษ์ธรรมชาติ วิชานักอุตุนิยมวิทยา วิชาพลศึกษา และการทดสอบภาคทฤษฎี และการทดสอบภาคทฤษฎี สอดคล้องกับสายฟ้า หาสีสุข (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 พบว่า การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4, 2. พัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 กลุ่ม

ตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีจำนวน 194 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี จำนวน 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวม 6 คน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมความ เป็นไปได้ของแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีในสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 การพัฒนาแนวทางการบริหาร กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน 21 แนวทาง ได้แก่ ด้านการจัด กิจกรรมลูกเสือ 6 แนวทาง ด้านลูกเสือ 5 แนวทาง ด้านผู้กำกับลูกเสือ 5 แนวทาง ด้านผู้บริหาร 5 แนวทาง และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารกิจกรรม ลูกเสือ เนตรนารีในสถานศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 พบว่า มีวิธีการในการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนการคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุผล ซึ่งประกอบไปด้วย 1. ขั้นทุกข์ คือ ปัญหา 2. ขั้นสมุทัย คือ สาเหตุของปัญหานั้น 3. ขั้นนิโรธ คือ ทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูล 4. ขั้นมรรค คือ ขั้นตอนวิธี และสรุปผลสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจสี่ของนักปราชญ์ทางศาสนาและนักการศึกษาหลายท่าน จึงนำแนวคิดเหล่านั้นมาประมวลผลเป็นหลักการสอนแบบอริยสัจ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นศึกษาประเด็นปัญหา ผู้สอนกำหนดปัญหาให้ผู้เรียนศึกษาทำความเข้าใจ โดยปัญหานั้นจะต้องกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการที่จะหาคำตอบ จะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ครูผู้สอนหรือนักเรียนมักจะเจอกับความท้าทายของปัญหาที่ซับซ้อน จึงทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ แต่ถ้ามีการศึกษาประเด็นปัญหาอย่างเป็นระบบก็จะทำให้รู้เท่าทันและมองปัญหาว่าเป็นเรื่องท้าทายที่จะหาคำตอบ กระบวนการศึกษาประเด็นปัญหามีดังนี้

1. ระบุปัญหา ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถระบุประเด็นปัญหาสำคัญได้ ซึ่งตัวปัญหาในที่นี้ก็คือเนื้อหาสาระที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ บางครั้งอาจเป็นประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่องที่สอนก็ได้หรืออาจจะเป็นปัญหาเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระ เช่น เด็กวัยรุ่นสมัยนี้ไม่ค่อยสนใจศิลปวัฒนธรรม ปัจจุบันคนส่วนใหญ่ทำบุญเพื่อแก้บนจึงไม่สนใจศาสนาพิธี เป็นต้น

2. วิเคราะห์ปัญหา ครูต้องชี้แนะวิธีการวิเคราะห์ปัญหาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถ แยกแยะปัญหาออกเป็นข้อย่อยได้ ในเนื้อหาสาระอาจจะประกอบไปด้วยประเด็นปัญหาหลายประเด็น ต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกำหนดเนื้อหาหรือสร้างสถานการณ์ที่ซับซ้อนเพื่อให้ผู้เรียนระบุได้ว่า ตัวปัญหาคืออะไรและสามารถแยกแยะเป็นประเด็นอะไรบ้าง การวิเคราะห์ปัญหาที่ ซับซ้อนจะทำให้ผู้เรียนสามารถหาคำตอบได้อย่างหลากหลายวิธี

3. ตรวจสอบปัญหา เมื่อครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถระบุปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาได้แล้ว ต้องกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้ผู้เรียนตรวจสอบความถูกต้องของปัญหา ซึ่งอาจให้ผู้เรียนบันทึกปัญหาแล้วให้เพื่อนในห้องช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง หรืออาจแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มระบุประเด็นปัญหาแล้วนำมาวิเคราะห์และให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องก็ได้

4. จัดลำดับปัญหา ครูฝึกให้ผู้เรียนจัดลำดับเนื้อเรื่องหรือประเด็นปัญหาตามลำดับว่าประเด็นไหนควรศึกษาก่อนและประเด็นไหนควรศึกษาทำความเข้าใจที่หลัง จะทำให้ผู้เรียนเกิดการคิดอย่างเป็นระบบ (รสสุคนธ์ มกรมณี, 2565)

ขั้นที่ 2 ขั้นหาสาเหตุ นักเรียนบอกเหตุผลว่าปัญหาเหล่านั้นมีที่มาและความสำคัญอย่างไร ทำไมต้องเรียนรู้ ซึ่งมีกระบวนการที่สำคัญ คือ

1. มองปัญหาย้อนหลัง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาแนวคิด ความเป็นมาของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีต จะทำให้ผู้เรียนมองเห็นสาเหตุของประเด็นปัญหาที่ผู้เรียนกำลังศึกษา โดยครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ศึกษาที่มาและความสำคัญจากทฤษฎี หรือตำราหนังสือที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่กำลังเรียนรู้ เช่น ศึกษาความเป็นมาของศาสนพิธี พุทธประวัติ เป็นต้น ก็จะทำให้ผู้เรียนรู้ถึงรากเหง้าของปัญหาที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน ถ้าเป็นในแง่ของการศึกษา ประวัติศาสตร์อาจให้ผู้เรียนได้ศึกษาในพื้นที่นั้น ๆ เช่น ศึกษาความเป็นมาของปราสาทหินพนมรุ้งที่จังหวัดบุรีรัมย์ ศึกษาความเป็นมาของปราสาทหินพิมายที่จังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น เป็นการมองปัญหาย้อนหลังเพื่อนำมาสู่การวิเคราะห์หาสาเหตุ

2. วิเคราะห์หาสาเหตุ นำข้อมูลในอดีตมาวิเคราะห์หาสาเหตุว่า ทำไมจึงเกิดปัญหาขึ้น ครูจะต้องสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการให้ผู้เรียนศึกษาความเป็นมาแล้วนำมาวิเคราะห์เหตุผลว่าทำไมจึงเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ เช่น ถ้าได้ศึกษาพุทธประวัติก็จะทำให้รู้รากเหง้า ของพระพุทธศาสนา ศึกษาประวัติศาสตร์ก็จะทำให้รู้ว่าทำไมประเทศไทยไม่เคยเป็นเมืองขึ้นของต่างประเทศ เป็นต้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูต้องให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความเป็นมาและความสำคัญของประเด็นปัญหาที่ผู้เรียนต้องการศึกษา เพื่อจะทำให้ผู้เรียนได้ศึกษาความรู้ที่ถูกต้อง และสามารถนำความรู้ ไปใช้ได้จริง (สุรเดช ศรีรังกูร, 2565)

ขั้นที่ 3 ขั้นกำหนดเป้าหมาย ครูนักเรียนกำหนดจุดมุ่งหมายการศึกษาประเด็นปัญหาที่ผู้เรียนบันทึกไว้ว่า ผู้เรียนต้องการเรียนรู้อะไรบ้าง หลักการกำหนดเป้าหมายมีดังนี้

1. วิเคราะห์ความต้องการให้ชัดเจน เมื่อนักเรียนศึกษาประเด็นปัญหาและสาเหตุของปัญหาได้แล้ว สิ่งที่ต้องดำเนินกิจกรรม คือ ให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายว่าในประเด็นปัญหา หรือเนื้อหาสาระนั้นเราต้องรู้อะไรบ้าง แต่สิ่งสำคัญที่ต้องทำ คือ การให้คำแนะนำที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคาดหวังว่า เมื่อเราได้เรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นปัญหาแล้วสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

2. วางแผนการศึกษา การที่จะสำเร็จความต้องการได้นั้นจะต้องมีการวางแผน การศึกษาเพื่อกำหนดทิศทางว่าจะไปในแนวทางใด ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน วางแผนเพื่อศึกษาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตัวเอง หรืออาจแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มแล้วให้แต่ละกลุ่มระดมสมองวางแผนแก้ปัญหา ซึ่งกระบวนการนี้จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดวางแผนอย่างเป็นระบบ (นฤมล สุนทสวัสดิ์, 2558)

ขั้นที่ 4 ขั้นศึกษาข้อมูล ให้นักเรียนศึกษารวบรวมข้อมูลจากตำรา หนังสือ หรือแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่ผู้เรียนกำหนดไว้แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้ กระบวนการศึกษาข้อมูลมีดังนี้

1. พิจารณาข้อมูล การพิจารณาแนวคิด ทฤษฎี หลักการหรือข้อมูลของประเด็นปัญหาว่าถูกต้องและน่าเชื่อถือหรือไม่ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูต้องให้ผู้เรียนพิจารณาเนื้อหาสาระที่กำลังค้นคว้าว่ามีความถูกต้องเหมาะสมกับการนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือไม่

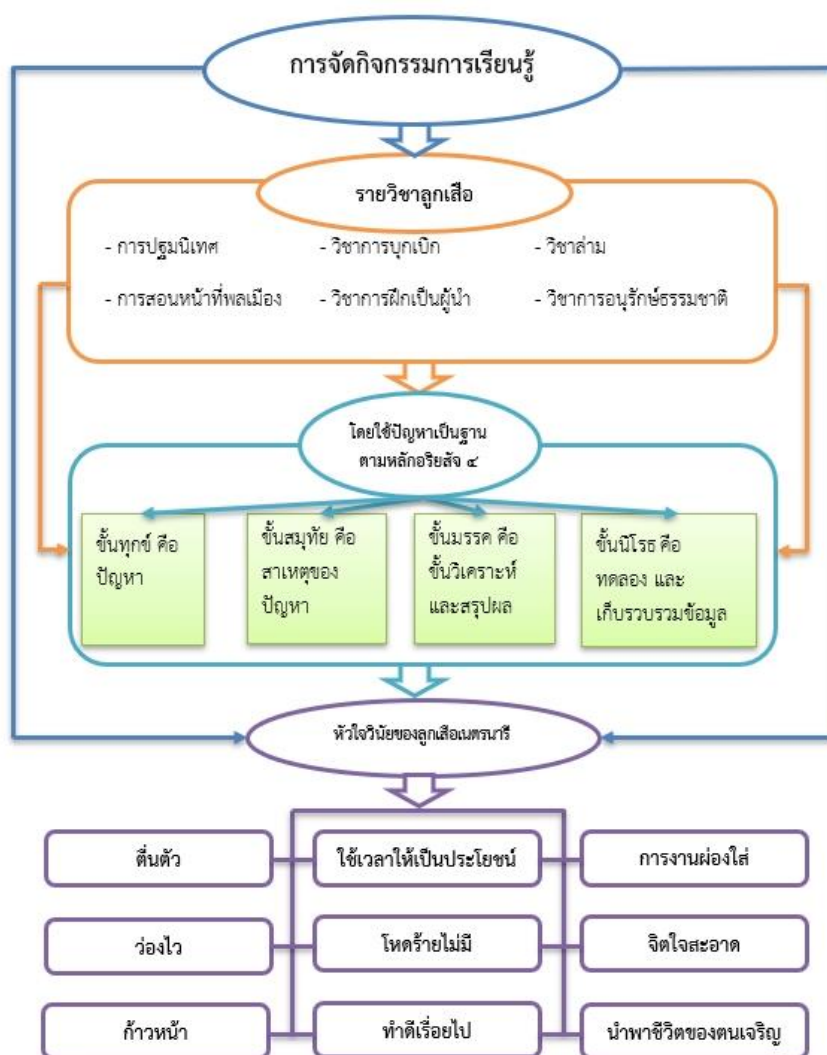
2. วิเคราะห์ข้อมูล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนนำข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสมมาทำการวิเคราะห์ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจแจ่มแจ้งถึงองค์ประกอบย่อยของข้อมูลว่าสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้จริงหรือไม่ ซึ่งข้อมูลที่ได้มามีความหลากหลายขึ้นอยู่กับการนำไปใช้แก้ปัญหาอย่างเหมาะสม

3. ทดลองข้อมูล ครูให้ผู้เรียนนำเสนอความคิด ทฤษฎี หลักการหรือข้อมูลที่ผ่านการพิจารณาและวิเคราะห์แล้ว มาทดลองแก้ปัญหาว่าได้ผลจริงหรือเกิดผลสัมฤทธิ์ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ แล้วให้ผู้เรียนจดบันทึกและนำเสนอผลการศึกษาข้อมูล (สุรเดช ศรีอังการ, 2565)

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า หลักปฏิบัติตามหลักของหัวใจวินัยลูกเสือเนตรนารี 9 ประการ คือ ตื่นตัว ว่องไว ก้าวหน้า ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ โหดร้ายไม่มี ทำดีเรื่อยไป ภาระงานผ่องใส จิตใจสะอาด และนำพาชีวิตของตนเจริญสอดคล้องกับ สิริกร ไชยราช (2556) ได้กล่าวไว้ว่า แนวทางการเสริมสร้างวินัยนักเรียน หมายถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยนักเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้เป็นผู้มีวินัย เพื่อดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา ด้านการเข้าแถว ด้านการแสดงความเคารพ และด้านการรักษาความสะอาด โดยใช้กิจกรรมในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้ 1. การมีส่วนร่วม 2. กิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียน และ 3. การนิเทศภายใน (สิริกร ไชยราช, 2556)

องค์ความรู้วิจัย

สังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพองค์ความรู้จากการวิจัย การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากแผนภาพ องค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ **Bunyanuch Model** สามารถอธิบายได้ดังนี้

การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือ หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ของวิชาลูกเสือเนตรนารี 9 อย่าง คือ การปฐมนิเทศ, วิชาการบุกเบิก, วิชาล่าม, การสอนหน้าที่พลเมือง, วิชาการฝึกเป็นผู้นำ, วิชาการอนุรักษ์ธรรมชาติ, วิชานักอุตุนิยมวิทยา, วิชาพลศึกษา, และการทดสอบภาคทฤษฎี

โดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 หมายถึง วิธีการในการแก้ปัญหา หรือวิธีการแห่งปัญญา เป็นขั้นตอนการคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุผล ซึ่งประกอบไปด้วย 1. ขั้นทุกข์ คือ ปัญหา 2. ขั้นสมุทัย คือ สาเหตุของปัญหานั้น 3. ขั้นนิโรธ คือ ทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูล และ 4. ขั้นมรรค คือ ขั้นตอนวิเคราะห์ และสรุปผล

หัวใจวินัยของลูกเสือเนตรนารี หมายถึง หลักปฏิบัติตามหลักของหัวใจวินัยลูกเสือเนตรนารี 9 ประการ คือ ตื่นตัว, ว่องไว, ก้าวหน้า, ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์, โหดร้ายไม่มี, ทำดีเรื่อยไป, การงานผ่องใส, จิตใจสะอาด, และนำพาชีวิตของตนเจริญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษา วิจัย การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน วัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นงานวิจัยที่มีคุณค่า เหมาะกับการส่งเสริมการจัดการกิจกรรมลูกเสือเนตรนารีเพื่อส่งเสริมวินัยแก่ลูกเสือด้วย ควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีทำงานวิจัย การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาลูกเสือโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี) จังหวัดพระนครศรีอยุธยาควรทำงานวิจัยในรูปแบบการทดลอง หรือเชิงปริมาณด้วย

บรรณานุกรม

- โกศล แยมกาญจนวนุฒน์. (2552). *คู่มือการจัดการกิจกรรมการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการตอนกลาง* (สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นฤมล สุนทสวัสดิ์. (2558). “การตั้งเป้าหมายชีวิตและการทำงาน”. *วารสารสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*, 14(2), 26.
- พวงผกา แซ่ตัน. (2554). “การศึกษาวินัยช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวังจันทร์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 18” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา
- รสสุคนธ์ มกรมณี. (2565). *ทฤษฎีการแก้ปัญหาและแนวปฏิบัติพื้นฐาน*. สืบค้น 25 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/73287>.
- สายฟ้า หาสีสุข. (2563). “การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สาโรช บัวศรี. (2557). *การฝึกเหตุผลเชิงจริยธรรม ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สิริกร ไชยราช. (2556). “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนวังยางวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22”. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุรเดช ศรีอังกูร. (2565). *การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา (Root Cause Analysis)* 2456). สืบค้น 25 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.slideshare.net/Suradet5r/SS450012/1>.